

บทที่ ๒

การวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Contrastive Analysis)

การวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Contrastive Analysis)

การวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Contrastive Analysis) จัดเป็นวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์ที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษา นักภาษาศาสตร์ให้ความสนใจกับการวิเคราะห์และเปรียบเทียบภาษาว่ามีความสัมพันธ์กับการสอนภาษายู่มาก ทวัตต์เดิล (Twaddell, ๑๙๖๘ : ๑๔๕) ให้ความสนใจว่าวิชาภาษาศาสตร์โดยเฉพาะการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาช่วยในการวางแผนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายและช่วยในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ เฟอร์กูสัน (Ferguson, ๑๙๖๘ : ๑๐๒) สนับสนุนว่า ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยทางด้านการสอนภาษา ทั้งนี้เพราะเนื้อหาการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาตรงตามจุดมุ่งหมายของวัตถุประสงค์ในการสอนภาษา

บานาถี, เทรเกอร์ และวอดเคิ้ล (Banathy, Trager and Waddle, ๑๙๖๖ : ๓๑) เชื่อว่าการเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และการเรียนภาษาต่างประเทศหมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในภาษาเดิมของบุคคลไปสู่พฤติกรรมที่ใช้ภาษาใหม่ที่เรียน (Target Language) ความเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนภาษาต่างประเทศนั้น ขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างโครงสร้างของภาษาเดิมและวัฒนธรรมของผู้เรียน กับโครงสร้างของภาษาที่เรียนและวัฒนธรรมใหม่

ลักษณะที่ต่างกันนี้มักจะเป็นปัญหาสำหรับผู้เรียน เพราะลักษณะนิสัยทางภาษา (Language Habit) ของผู้เรียนมักจะเข้ามาแทรกแซงในการเรียนภาษาใหม่ การแทรกแซงนี้จะเกิดขึ้นกับบุคคลที่รู้ระบบภาษาใดภาษาหนึ่งเป็นอย่างดีแล้ว เริ่มเรียนภาษาอื่นที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน ระบบภาษาทั้งสองนี้อาจจะมีทั้งความคล้ายคลึงและความแตกต่างในอัตราส่วนที่ต่างกันไป แล้วแต่ความสัมพันธ์ระหว่างภาษานั้น ๆ สมมุติฐานทางภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ คือ ลักษณะใดที่ภาษาที่สองมีความคล้ายคลึงกับภาษาแม่ การเรียน

ภาษาก็จะง่ายและสะดวก ลักษณะใดที่มีความแตกต่างหรือขัดแย้งกันก็จะทำให้การเรียนรู้ภาษานั้นช้าลงและเกิดการแทรกแซงทางภาษา (Carroll, ๑๙๖๘ : ๑๕๕) งานของนักภาษาศาสตร์ นักมานุษยวิทยา และนักสังคมวิทยาก็คือ การหาความแตกต่างระหว่างภาษาทั้งสอง งานของผู้เขียนตำราหรือเตรียมบทเรียนภาษาต่างประเทศก็คือ การพัฒนาปรับปรุงเนื้อหาสาระต่าง ๆ บนพื้นฐานของความแตกต่างเหล่านี้ ความแตกต่างของภาษาดังกล่าวนั้น สามารถแสดงได้โดยการเปรียบเทียบภาษาแม่ของผู้เรียนและภาษาใหม่ที่จะเรียน เพื่อศึกษาความคล้ายคลึงและความแตกต่างของภาษาทั้งสอง การศึกษาวิเคราะห์ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างภาษาจะมีประโยชน์ต่อครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะเมื่อได้การวิเคราะห์เปรียบเทียบแล้วจะสามารถระบุได้ว่ามีลักษณะใดบ้างที่เหมือนหรือต่างกันในภาษาทั้งสอง ซึ่งจะกระตุ้นให้ครูผู้สอนได้ทราบถึงลักษณะในภาษาต่างประเทศที่จำเป็นต้องสอนกันอย่างจริงจัง (Schachter, ๑๙๖๕ : ๒๖๕)

การศึกษานี้วิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาทั้งสองภาษา จะทำให้สามารถล่วงรู้ถึงความยากลำบากหรือปัญหาในการเรียนภาษาที่สองได้ ดังที่ เจ. ซี. แคทฟอร์ด (Catford, ๑๙๖๘ : ๑๓๙) ได้กล่าวไว้ว่าการศึกษานี้วิเคราะห์เปรียบเทียบนั้นบางครั้งก็เปรียบเสมือนวิธีการเบื้องต้นในการทำนายถึงความยากลำบากในการเรียนภาษาที่สอง ยิ่งไปกว่านั้นบทเรียนต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นจากการศึกษานี้วิเคราะห์เปรียบเทียบก็จะเป็นบทเรียนที่มีคุณค่า เพราะเป็นบทเรียนที่ได้รวบรวมเอาลักษณะที่แตกต่างและคล้ายคลึงกันของภาษาทั้งสองไว้ เพื่อที่จะเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงลักษณะที่แตกต่างไปจากภาษาของตนได้ง่ายยิ่งขึ้นโดยจะเห็นได้จากความคิดเห็นของ โรเบิร์ต เอ. ฮอลล์ (Robert A. Hall, ๑๙๖๘ : ๑๑๕) ที่ว่าเนื้อหาทั้งหมดที่บรรจุอยู่ในตำราสำหรับผู้เรียนภาษาที่สองจะมีประสิทธิภาพได้ก็ต่อเมื่อได้มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างภาษาทั้งสองมาแล้ว ฟรีส (Fries, ๑๙๕๕ : ๕) ได้พูดถึงเรื่องนี้ในทำนองเดียวกันว่า เนื้อหาของบทเรียนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาของบทเรียนที่ได้จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะของภาษาที่ต้องการจะเรียนกับภาษาแม่ของผู้เรียนอย่างละเอียดถี่ถ้วนนั่นเอง

นอกจากจะมีประโยชน์ต่อผู้สอนแล้ว การวิเคราะห์เปรียบเทียบยังมีประโยชน์ต่อผู้เรียนภาษาที่สองด้วย เพราะผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบจะทำให้ผู้เรียนได้ตระหนัก

ถึงลักษณะของภาษาที่คล้ายคลึงหรือแตกต่างจากภาษาของตน อันจะทำให้ผู้เรียนภาษาที่สอง มีความสนใจที่จะเรียนรู้และทำความเข้าใจกับลักษณะที่แตกต่างไปจากภาษาของตนจึงอาจกล่าวได้ว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นการเปรียบเทียบภาษาสองภาษาเพื่อจะช่วยให้ผู้เรียนภาษาที่สอง เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (Suktrakul, ๑๙๗๖ : ๑)

การวิเคราะห์เปรียบเทียบ หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาสองภาษาหรือมากกว่าสองภาษาขึ้นไป (Schachter, ๑๙๖๕ : ๒๖๕) สุธีณี สุขตระกูล (๒๕๒๖ : ๒-๓ อ้างอิงมาจาก Benjamin Lee Whorf, ๑๙๖๘ : ๑๘๕-๑๘๖) กล่าวว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษา คือ การศึกษาทางด้านการแยกแยะภาษาซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การศึกษาด้านนี้ควรจะเรียกว่าภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ (Comparative Linguistics) แต่ถ้าพูดถึงผลที่จะนำมาใช้ทางวิชาการสมควรจะเรียกว่า ภาษาศาสตร์วิเคราะห์เปรียบเทียบ (Contrastive Linguistics) และเพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น มีผู้เปลี่ยนมาเป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษา (Contrastive Analysis) จุดสำคัญของการศึกษาทางด้านนี้ คือ หาความแตกต่างทั้งทางด้านเสียง ทางด้านไวยากรณ์ ทางด้านความคิด ตลอดจนสิ่งที่กำหนดความคิด เพื่อนำมาช่วยประกอบการสอนภาษาต่างประเทศและศึกษาสภาพทวิภาษา (Bilingualism)

นักภาษาศาสตร์กลุ่มโครงสร้าง (Structural Linguists) เป็นกลุ่มแรกที่เริ่มเห็นความสัมพันธ์ของการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับสภาพทวิภาษา เฮาเกน (Haugen, ๑๙๕๓) ผู้ศึกษาภาษาเยอรมันที่ใช้กันอยู่ในอเมริกา กล่าวว่าผู้ใช้ทวิภาษาจะมีปัญหาในเรื่องการที่ภาษาหนึ่งจะเข้ามาแทรกแซงอีกภาษาหนึ่งทั้งทางด้านเสียง คำ และไวยากรณ์ ยูเรียด ไวน์ริช (Weinreich, ๑๙๕๓) ได้อธิบายถึงอิทธิพลในทางลบ (Negative Influence) ของภาษาแม่ที่มีต่อการใช้ภาษาใหม่ การที่อิทธิพลทางลบนี้เข้าไปอยู่ในอีกภาษาหนึ่งนี้เรียกว่าการแทรกแซง (Interference) ความคิดนี้ได้รับการสนับสนุนจากฟริสและไพค์ (Fries and Pike, ๑๙๕๔)

เซลลิก แฮร์ริส (Zellig Harris) แสดงความคิดเห็นในทำนองเดียวกับความคิดเห็นดังกล่าว โดยคิดสูตรอธิบายโครงสร้างทางภาษา ดังนี้ (สุธีณี สุขตระกูล, ๒๕๒๖ : ๓-๔ อ้างอิงมาจาก Zellig Harris, ๑๙๕๔ : ๒๕๕-๒๖๐)

$$R_{s1} + (R_{t1} - R_{s1}) = R_{t1}$$

R_{s1} = กฎเกณฑ์ของภาษาแรก (the rules of the source language)

R_{t1} = กฎเกณฑ์ของภาษาใหม่ (the rules of the target language)

จากกฎนี้สามารถอธิบายได้ว่า กฎเกณฑ์ของภาษาใหม่ได้มาจากการนำกฎเกณฑ์ของภาษาแรก รวมกับกฎที่ได้มาจากการเปรียบเทียบหากฎที่เพิ่มเติมจากภาษาแรกในภาษาใหม่ แสร์ริสให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การสอนภาษาควรเป็นแบบกฎเกณฑ์ และเชื่อว่าภาษาที่จะนำมาเปรียบเทียบกันนั้นจะต้องมีกฎที่คล้ายคลึงกัน และถ้าเราเชื่อตามทฤษฎีของแสร์ริส ก็ต้องสรุปว่าภาษาทุกภาษาย่อมมีกฎร่วมกัน ซึ่งจัดว่าภาษาเป็นสากล โรเบอร์ต ลาโด สนับสนุน และนำเอาแนวคิดนี้มาใช้ในการสอนภาษา (Lado, ๑๙๕๓, ๑๙๕๔, ๑๙๖๔) ระยะเวลาที่วิธีการนี้แพร่หลายใหม่ ๆ นั้น ได้มีนักภาษาศาสตร์นำเอาวิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบไปศึกษาเฉพาะทางด้านเสียง (Phonology) เท่านั้น ส่วนปัญหาที่เกิดจากการแทรกแซงทางไวยากรณ์ มักจะอ้างอิงจากประสบการณ์ที่ได้รับจากในห้องเรียน (Valdman, ๑๙๖๖ : ๒๐) อีกหลายปีต่อมาจึงมีผลงานทางด้านการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพิ่มขึ้น โดยรวมทางด้านระบบหน่วยคำ (Morphology) และระบบไวยากรณ์ (Syntax) เข้าไปด้วย ตามรายชื่อหนังสืออ้างอิงของสถาบันภาษาศาสตร์ประยุกต์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. ๑๙๖๑ ได้รวบรวมผลงานการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบไว้มีประมาณ ๒๐๐ รายการ ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๖๕ ผลงานทางด้านนี้ขยายเพิ่มเป็น ๕๐๐ รายการ (Gage, ๑๙๖๑, Hammer, ๑๙๖๕, cf. Ferguson, ๑๙๖๖ : ๕๕)

นักภาษาศาสตร์กลุ่มโครงสร้างได้แก้ไขปรับปรุงการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาให้ทันสมัยตามทฤษฎีภาษาศาสตร์โครงสร้างอยู่เสมอ จนกระทั่งเมื่อถึงสมัยปฏิวัติทางภาษาศาสตร์ ซึ่งโนม ชอมสกี (Noam Chomsky) ได้เป็นผู้คิดกฎใหม่ ๆ ขึ้นมา และทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตของชอมสกีนี้ก้าวหน้ารวดเร็ว ทำให้การวิเคราะห์เปรียบเทียบ

๑ cf. หมายถึง เทียบเคียง (confer)

ภาษาเจริญก้าวหน้าไม่ทันกับวิวัฒนาการทางทฤษฎีภาษาศาสตร์

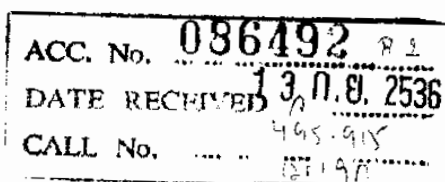
หลัง พ.ศ. ๒๕๐๓ มีนักภาษาศาสตร์กลุ่มหนึ่งที่ไม่เห็นด้วยกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพราะเชื่อว่าวิธีการแบบนี้ไม่ตรงกับความจริงที่เกิดขึ้นเมื่อเรียนภาษาต่างประเทศ ตามความคิดเห็นของนักภาษาศาสตร์กลุ่มนี้ ครูมักจะยอมรับปัญหาที่ได้จากในห้องเรียนโดยตรงมากกว่าปัญหาที่การวิเคราะห์เปรียบเทียบทำนายออกมา (Mackey, ๑๙๖๖ : ๒๐๐-๒๐๑) บางคนได้ศึกษาเกี่ยวกับข้อผิดพลาดในการเรียนภาษาต่างประเทศของเด็ก (Dulay and Burt, ๑๙๗๒ ; Raven, ๑๙๖๘ ; Huang, ๑๙๗๐) และผู้ใหญ่ (Richards, ๑๙๗๙ ; Selinker, ๑๙๗๒ ; Corder, ๑๙๖๗ ; ๑๙๗๒) แล้วแสดงความคิดเห็นว่า ข้อผิดพลาดในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้นไม่ใช่มาจากการแทรกแซงภาษาเมื่อดังเดิมเท่านั้น แต่ยังมีสาเหตุอีกหลายประการที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งนอกเหนือไปจากเรื่องภาษาศาสตร์ การวิเคราะห์แบบนี้ไม่ใช่เป็นการทำนาย (Corder, ๑๙๖๗ : ๑๖๒) นอกจากนี้การวิเคราะห์เปรียบเทียบยังอาจจะทำให้การเรียนภาษาต่างประเทศของผู้เรียนเป็นปัญหายิ่งยากมากขึ้น เพราะครูอาจดึงความสนใจของเด็กไปที่จุดต่าง ๆ ที่เป็นปัญหา (Point Of Difficulty) แต่เป็นเนื้อหาส่วนที่ไม่สำคัญ กล่าวคือ เด็กจะสนใจเรื่องที่มีประโยชน์น้อยกว่าเรื่องที่ควรจะเรียน การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (Error Analysis) โดยตรง จึงจะเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพและประหยัดเวลาได้มากกว่า (ซิรวัดน์ นิจนตร, ๒๕๒๑ : ๗ อ้างอิงมาจาก George, ๑๙๗๒ : ๑๖๑-๑๖๒)

เมื่อพิจารณาข้อคิดเห็นที่ว่า การทำนายข้อผิดพลาดจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นที่เชื่อถือได้น้อยกว่าการที่ครูสังเกตข้อผิดพลาดของนักเรียนในห้องเรียนนั้น (Mackey, ๑๙๖๖ : ๒๐๐-๒๐๑) ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขว่าครูคนนั้นมีประสบการณ์มากน้อยเพียงใดหรือไม่ ครูที่ขาดประสบการณ์ โดยเฉพาะครูที่เพิ่งสอนภาษาต่างประเทศใหม่ ๆ อาจจะสังเกตข้อผิดพลาดไม่ได้ทั้งหมดจึงจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลที่นักภาษาศาสตร์วิเคราะห์เปรียบเทียบไว้แล้ว ส่วนข้อคิดเห็นที่ว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบไม่สามารถทำนายข้อผิดพลาดบางประการได้ เพราะมีการศึกษาแบบวิเคราะห์เปรียบเทียบไม่เพียงพอ กล่าวคือนักวิเคราะห์เหล่านั้นไม่สามารถจะศึกษาภาษาทุกแห่งทุกมุมในขณะเดียวกันได้ จึงเลือกศึกษาเป็นบางหัวข้อ เจลา ชัยรัตน์ (Chaiyaratana, ๑๙๖๑ : ๑๐๓) ได้อธิบายว่าการวิเคราะห์เปรียบเทียบในระบอบเสียง

นั้น สามารถที่จะทำนายการแทรกแซงที่เกิดจริง ๆ ในการเรียนภาษาได้เป็นเปอร์เซ็นต์สูง เพราะขอบข่ายของระบบเสียงมีอยู่จำกัด แต่การทำนายการแทรกแซงทางไวยากรณ์ของภาษานั้น จะประสบผลก็ต่อเมื่อได้นำเอาองค์ประกอบร่วมทางภาษาศาสตร์ที่นอกเหนือไปจากระบบไวยากรณ์ (Extra-linguistic Factors) มาพิจารณาด้วย เช่น ทานองการเขียน (Style) ความหมาย (Meaning) สถานการณ์ที่ใช้ภาษาและบริบท (Situation and Context) และวัฒนธรรม (Culture) การวิเคราะห์เปรียบเทียบจึงจะทำนายข้อผิดพลาดได้กว้างขึ้นกว่าเดิม ส่วนข้อคิดเห็นที่ว่าผลของการวิเคราะห์เปรียบเทียบจะทำให้ให้นักเรียนสนใจแต่ลักษณะที่เป็นปัญหาที่ยากมากกว่าส่วนอื่น ๆ ที่ควรเรียนนั้น อาจแก้ไขได้ด้วยวิธีการสอนของครู กล่าวคือ ครูจะต้องไม่แยกส่วนที่เป็นปัญหาจากเนื้อหาอื่น ๆ เพราะครูผู้สอนรู้อยู่ก่อนแล้วว่าบทเรียนไหนจะทำให้เกิดปัญหาค้นนักเรียน ครูควรใช้วิธีสอนที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น

จากความคิดเห็นที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการวิเคราะห์เปรียบเทียบนี้ยังมีประโยชน์ และจะเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงถ้าการวิเคราะห์เป็นไปอย่างถูกต้องและสมบูรณ์ ดังเช่น ดี เปียโทร (Di Pietro, ๑๙๗๑) อธิบายว่า ถ้าการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาเป็นไปเพื่อการเปรียบเทียบภาษาสองภาษา ใช้ข้อมูลตามความเป็นจริงของภาษาเปรียบเทียบถูกต้องตามทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ ใช้เวลาในการศึกษารวบรวมข้อมูลอย่างเพียงพอ รวมทั้งใช้วิธีการวิเคราะห์ภาษาอย่างถูกต้อง ย่อมนับได้ว่าการวิเคราะห์เปรียบเทียบนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

นับตั้งแต่ พ. ศ. ๒๕๐๓ เป็นต้นมา การศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบถูกโจมตีจากนักภาษาศาสตร์กลุ่มการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (Error Analysis) แต่การศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบก็ยังเป็นที่ตระหนักดีว่ามีอิทธิพลต่อภาษาศาสตร์ประยุกต์และการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเป็นอย่างมาก



การแทรกแซงและการแทนที่ทางภาษา (Interference and Transfer)

ภาษาแต่ละภาษาย่อมมีกฎเกณฑ์และไวยากรณ์ของตนเอง และแต่ละภาษาย่อมมีลักษณะแตกต่างกันไป ตัวอย่างเช่น ประโยคบอกเล่าและประโยคคำถามในภาษาเกาหลี วางประธาน (Subject) ก่อนกรรม (Object) และวางกรรมก่อนกริยา (Verb) ส่วนในภาษาไทยนั้นวางประธานก่อนกริยา และวางกริยาต่อกรรม ตัวอย่างเช่น

ประโยคภาษาเกาหลี

๑. 나는	밥을	먹는다.
nanun	phapul	meognunta
ฉัน	ข้าว	กิน
ป	ต	ส

ประโยคภาษาไทย

ฉัน	กิน	ข้าว
ป	ส	ต

การให้นักเรียนเรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษาใหม่ จนผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ หากผู้เรียนนั้นไม่รู้กฎเกณฑ์ย่อมไม่สามารถเห็นความแตกต่างของภาษาแรกกับภาษาใหม่ จากการค้นคว้าของนักจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ผู้เรียนรู้ภาษาหนึ่งแล้วมาเรียนภาษาใหม่อีกภาษาหนึ่งอาจเกิดความสับสน และใช้ภาษาไม่ถูกต้อง (Weinreich, ๑๙๕๓; Haugen, ๑๙๕๓; Lado, ๑๙๕๗) ปรากฏการณ์เช่นนี้เรียกว่าการแทรกแซงทางภาษา (Interference)

นักจิตวิทยาประสบการณ์นิยม (Empiricist) อธิบายถึงการแทรกแซงของภาษาแม่ที่มีต่อภาษาที่สองว่า เด็กที่เกิดใหม่นั้นสมองยังว่างเปล่า (Tabula Rasa) เมื่อรับข้อมูลภาษาแม่จนกระทั่งเกิดประสบการณ์ที่สามารถจะฟังและพูดเองได้แล้ว เมื่อเรียนภาษาใหม่สมองก็จะถูกกระทบด้วยข้อมูลใหม่ ภาษาเดิมที่เรียนไว้แล้วจะถูกภาษาใหม่แทรกแซง

เรียกว่าการขัดขวางล่วงหน้า (Proactive Inhibition) (George, ๑๙๗๒ : ๑๖๐-๑๖๑) นักภาษาศาสตร์เชื่อว่าการแทรกแซงประเภทนี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ กล่าวคือนิสัยทางภาษาเดิมอาจขัดขวางหรือเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ภาษาที่สองได้ (Carroll, ๑๙๖๘ : ๑๑๙)

การแทนที่ทางภาษา (Transfer) หมายถึง การเรียนรู้ภาษาใดภาษาหนึ่งจนเป็นนิสัย แล้วนิสัยนั้นเข้าไปมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาอื่น ๆ ในลักษณะที่เอากฎเกณฑ์ของภาษาแรกมาใช้กับภาษาใหม่ (สุธินี สุขตระกูล, ๒๕๒๖ : ๖) เป็นที่เชื่อกันว่าการแทนที่ทางภาษาแบบต่าง ๆ มีผลอย่างมากในการเรียนภาษา คือ

๒.๑. การแทนที่ทางภาษาเชิงบวก (Positive Transfer) หมายความว่า เมื่อเรียนรู้ภาษาใดภาษาหนึ่งแล้วได้นำสิ่งที่เรียนรู้จากภาษานั้นไปช่วยในการเรียนภาษาใหม่ อันนับเป็นความสะดวกในการเรียน

๒.๒. การแทนที่ทางภาษาเชิงลบ (Negative Transfer) หมายความว่า เมื่อเรียนรู้ภาษาใดภาษาหนึ่งแล้ว สิ่งที่เรียนรู้จากภาษานั้นจะมีผลทำให้เกิดการแทรกแซงในการเรียนรู้ภาษาใหม่

แครร์โรล (Carroll, ๑๙๖๓ : ๑-๒๐) ให้ความคิดเห็นว่าการแทนที่ทางภาษานี้มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนทักษะ ทั้งทักษะการรับรู้ภาษา (Receptive Skills) และทักษะการใช้ภาษา (Productive Skills) โดยเฉพาะทักษะประการหลัง จะพบปัญหาที่เกิดจากการแทรกแซงทางภาษามาก เป็นที่เข้าใจว่าการที่ผู้เรียนใช้ภาษาผิด เนื่องมาจากนำความรู้จากภาษาที่หนึ่งมาใช้เป็นแม่แบบของภาษาใหม่

จากการสังเกตข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในกลุ่มนักเรียนไทยที่เรียนภาษาเกาหลีพบว่านักเรียนไทยมีปัญหาในการออกเสียงพยัญชนะเกาหลีบางตัวที่ไม่มีในภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

๒. 샤다	ออกเสียงเป็น	샤 다
/shata/		/sata/
ช็อ		ราคาถูก

๓. 차다	ออกเสียงเป็น	차다
	/čata/	/čhata/
นอนหลับ		เตะ

นักเรียนไทยมักจะมีปัญหาในด้านไวยากรณ์ภาษาเกาหลี เรื่องการใช้กาล (Tense) ให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ เพราะภาษาไทยไม่มีอาคมของกริยาที่แสดง กาล เช่น

- ไม่เต็มอาคมแสดงอดีตกาล เช่น

๔. 그는	3 년 전에	서울에	있 <u>었다</u> .
khunnn	shann nwone	shoure	is- <u>ə</u> ?t-a
เขา-สป	๓ ปีก่อน	โซล	อยู่-อด ^๑
เมื่อ ๓ ปีก่อน	เขาอยู่ที่กรุงโซล		
* 그는	3 년 전에	서울에	있 <u>다</u> .
khunnn	shann nwone	shoure	i?ta

- ไม่เต็มอาคมแสดงปัจจุบันกาล เช่น

๕. 어머니께서	저기	오 <u>신</u> 다.
omoni?keso	čoki	osi- <u>n</u> -ta
แม่-สป	ที่โน้น	มา-อป ^๒
แม่มาที่โน้น		
* 어머니께서	저기	오 <u>다</u> .
omoni?keso	čoki	ota

^๑ อด หมายถึง อาคมแสดงอดีตกาล

^๒ อป หมายถึง อาคมแสดงปัจจุบันกาล

- ไม่เติมอาคมแสดงอนาคตกาล เช่น

๖. 내일 전화 걸겠다.
 na'il čonhwa khol-ke-?ta
 พรุ่งนี้ โทรศัพท์ หมน-อค *
 พรุ่งนี้จะโทรศัพท์

* 내일 전화 걸다.
 na'il čonhwa kholta

ในภาษาเกาหลียังมีหน่วยชี้ประธาน (Subject Marker) ที่ก่อให้เกิดปัญหาได้
 เช่น

๗. 나는 서울이 좋다.
 na-nan sho?uri čot'a
 ฉัน-สป * โซล ชอบ
 ฉันชอบกรุงโซล

* 나 서울이 좋다.
 na sho?uri čot'a

* อค หมายถึง อาคมแสดงอนาคตกาล /khet/ ตามระบบเสียงภาษาเกาหลีตัวอย่างข้างบนนี้ออกเสียงเป็น /ke/

* สป หมายถึง หน่วยแสดงประธาน ในภาษาเกาหลีมีกฎการใช้หน่วยแสดงประธานว่าคำประธานที่ลงท้ายด้วยสระต้องชี้ /nan/ ส่วนคำประธานที่ลงท้ายด้วยพยัญชนะต้องชี้ /n/

๘. 철수는 학교에 간다.
 čhoisu-nwn ha?kyoe khanta
 ซอลซู-สบ โรงเรียน ไป
 ซอลซูไปโรงเรียน
- * 철수는 학교에 간다.
 čhoisuwn ha?kyoe khanta

นอกจากนี้นักเรียนไทยยังมีปัญหาในการใช้คำแสดงสถานะทางสังคมของผู้พูดและ

ผู้ฟัง (Honorific Forms) ในภาษาเกาหลี เช่น

๙. 선생님께서 식사하고 계시다.
 shonsaŋnim-?keso shiksahako khyesita
 คุณครู-สบ * รับประทานข้าว อยู่
 คุณครูท่านข้าวอยู่
- * 선생님이 밥먹고 있다.
 shonsaŋnimi phammo?ko ita
๑๐. 아버지께 여쭙어 봐
 apočie?ke yochuo phwa
 พ่อ-สร * เรียนถามคุณ
 เรียนถามคุณพ่อคุณเอะ
- * 아버지에게 물어 봐
 apočieke muro phwa

๑ เมื่อประธานเป็นผู้อาวุโส ต้องใช้หน่วยแสดงประธานที่สุภาพ คือ /?keso/

๒ สร หมายถึง หน่วยแสดงกรรมรอง เมื่อกรรมรองเป็นผู้อาวุโส ต้องใช้หน่วยแสดงกรรมรองที่สุภาพ คือ /?ke/

ลาโด (Lado, ๑๙๖๘ : ๕๘) ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแทรกแซงทางภาษา ในด้านโครงสร้างทางไวยากรณ์ว่า ผู้เรียนมักจะใช้ความรู้เรื่องพจน์ (Numbers) เพศ (Genders) และการก (Cases) ต่าง ๆ เหล่านี้จากภาษาแรก มาสร้างเป็นโครงสร้าง วลีหรือประโยคในภาษาที่สอง ลาโดยังเสริมด้วยว่า การแทนที่ทางภาษานี้เกิดขึ้นโดย ผู้เรียนไม่รู้ตัวและเป็น เรื่องที่แก้ได้ยาก

ปัญหาที่กล่าวมานี้จะเกิดขึ้นทุกระดับโครงสร้างภาษา จึงสมควรอธิบายให้ชัดเจน ว่า การเรียนรู้ภาษาใหม่นั้น เรื่องความเคยชินกับภาษาแรกในแง่การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และแม้แต่การคิด ตลอดจนท่าทางที่ประกอบการพูด (Gestures) จะมีผลต่อการสร้างนิสัยในการเรียนภาษาใหม่

ทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้าง (Structural Grammar)

ไวยากรณ์โครงสร้าง คือไวยากรณ์ที่วิเคราะห์ภาษาตามแนวภาษาศาสตร์ โครงสร้าง ภาษาศาสตร์โครงสร้าง (Structural Linguistics) เป็นแนวการศึกษา ภาษาแนวหนึ่งที่เกิดขึ้นเมื่อศตวรรษที่ ๒๐ นักภาษาศาสตร์โครงสร้างได้รับแนวการศึกษาจาก นักภาษาศาสตร์เชิงประวัติมาใช้ คือการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล นักภาษาศาสตร์กลุ่มนี้ ต้องการทำให้การศึกษาภาษาเป็นวิทยาศาสตร์จึงมองภาษาเป็นวัตถุที่อาจแยกวิเคราะห์เป็น ส่วนต่าง ๆ ได้ และวิธีการศึกษาก็ควรเป็นวิธีการเดียวกับวิธีการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ (วิไลวรรณ ขนิษฐานนท์, ๒๕๒๗ : ๑๕๑)

ลักษณะสำคัญของนักภาษาศาสตร์กลุ่มนี้ คือ ยึดภาษาพูดเป็นสิ่งสำคัญ และถือว่าภาษา เขียนไม่ใช่ภาษาแต่เป็นเพียงสัญลักษณ์ที่ใช้แทนภาษาพูดเท่านั้น ดังนั้นงานของนักภาษาศาสตร์ กลุ่มนี้จึงเป็นการวิเคราะห์ภาษาพูด โดยเริ่มต้นจากการเก็บข้อมูลหรือภาษาที่ใช้พูดในชีวิตประจำวันในแต่ละระดับคือ ระดับเสียง คำ และประโยค และนำมาวิเคราะห์เพื่อหาบท สรุption ที่เกี่ยวกับภาษานั้น เช่น ในระดับเสียงมีการวิเคราะห์หาหน่วยเสียง (Phoneme) และหน่วยเสียงย่อย (Allophone) ในระดับคำมีการวิเคราะห์หาหน่วยคำ (Morpheme) และหน่วยคำย่อย (Allomorph) ในระดับประโยคมีการแบ่งประโยคออกเป็นกลุ่มย่อยเพื่อ

แสดงส่วนประกอบของประโยค

ผู้ศึกษาภาษาตามแนวทางนี้จะถือว่า ภาษา เป็นระบบของความสัมพันธ์ หน่วยแต่ละหน่วยในภาษา ไม่มีความสำคัญโดยตัวของมันเอง แต่จะมีความสำคัญก็ต่อเมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยอื่นในระบบภาษาเดียวกันว่าสัมพันธ์กับหน่วยอื่นอย่างไร กล่าวคือ ผู้ศึกษาภาษาตามแนวทางนี้เชื่อว่าภาษาต้องมีโครงสร้าง ในการวิเคราะห์ภาษาจึงควรหาความสัมพันธ์ของหน่วยต่าง ๆ อันเป็นส่วนประกอบของโครงสร้างเหล่านี้

การศึกษารูปแบบโครงสร้างเริ่มพร้อม ๆ กันทั้งในยุโรปและอเมริกาทางยุโรปเห็นได้ชัดว่าได้รับอิทธิพลความคิดของ เดอไซซูร์ (Ferdinand de Saussure) ความคิดที่สำคัญ ๆ ของเดอไซซูร์ที่มีอิทธิพลต่อนักภาษาศาสตร์สมัยต่อมา มีดังนี้ (นววรรตพันธุ์เมธา, ๒๕๒๖ : ๒๔-๒๕)

๑. ภาษา (langue) กับ ถ้อยคำ (parole)

ภาษา คือ ระบบกฎเกณฑ์ของภาษา เป็นสิ่งที่บุคคลในสังคมเดียวกันรู้ร่วมกัน เข้าใจกัน ภาษา (langue) จึงเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

ถ้อยคำ (parole) คือ ภาษาหรือถ้อยคำที่ผู้ใช้ภาษาใช้ หมายรวมถึงการออกเสียง การเลือกใช้คำ การสร้างประโยค ฯลฯ ภาษาส่วนนี้จึงเป็นส่วนที่เป็นรูปธรรมเป็นส่วนเฉพาะบุคคล

๒. การศึกษาภาษาเฉพาะสมัย (Synchronic Study) กับการศึกษาภาษาต่างสมัย (Diachronic Study)

การศึกษารูปแบบเฉพาะสมัย คือ การศึกษาภาษาเฉพาะระยะใดระยะหนึ่ง ส่วนการศึกษารูปแบบต่างสมัย คือ การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาจากระยะเวลาหนึ่งไปอีกระยะเวลาหนึ่ง ไชซูร์ กล่าวว่า การศึกษาภาษาเฉพาะสมัยจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษารูปแบบต่างสมัย

๓. ความสัมพันธ์แบบหมวดหมู่ (Paradigmatic Relation) กับความสัมพันธ์แบบเรียบเรียง (Syntagmatic Relation)

ความสัมพันธ์แบบหมวดหมู่ คือความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยที่ปรากฏอยู่ในประโยคหรือข้อความกับหน่วยอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกัน แต่ไม่ได้ปรากฏอยู่ในประโยคหรือข้อความนั้น ส่วนความสัมพันธ์แบบเรียบเรียง คือ ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยที่ปรากฏร่วมกันในประโยคหรือข้อความเดียวกัน หน่วยเหล่านี้อาจเป็นหน่วยเสียง พยางค์ หน่วยคำ หรือวลี

ความคิดของ ไชซูร์ ในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อการศึกษาภาษาแนวโครงสร้างในสมัยต่อมา

จิตวิทยาเชิงพฤติกรรม (Behaviorist Psychology) ก็มีอิทธิพลต่อไวยากรณ์โครงสร้าง นักจิตวิทยาเชิงพฤติกรรมเชื่อเช่นเดียวกับนักประสบการณ์นิยม (Empiricist) ในสมัยศตวรรษที่ ๑๙ ที่ว่า ความรู้เป็นผลมาจากประสบการณ์ ถ้าเราไม่มีประสบการณ์ในสิ่งใดเราก็ไม่รู้สิ่งนั้น นักจิตวิทยาเชิงพฤติกรรมยอมรับแต่ข้อมูลที่สังเกตได้และอธิบายเฉพาะข้อมูลที่สังเกตได้ ในขณะที่นักจิตวิทยาเชิงพฤติกรรมสนใจแต่พฤติกรรมที่สังเกตได้ นักภาษาศาสตร์อเมริกันในสมัยศตวรรษที่ ๒๐ ก็สนใจแต่ผลของพฤติกรรมที่สังเกตได้เช่นกัน ในเรื่องของภาษา สิ่งที่เราสังเกตได้โดยตรงคือรูปภาษา ซึ่งหมายถึงลักษณะของเสียงพูดในภาษา นักภาษาศาสตร์กลุ่มนี้ยึดภาษาพูดเป็นสำคัญ (วิลโลว์รณ ขนิษฐานันท์, ๒๕๒๗ : ๑๕๗) การจัดเสียงเข้าเป็นพยางค์ เป็นคำ และการจัดคำเข้าเป็นประโยค ตำแหน่งและหน้าที่ของเสียง พยางค์ คำ วลี และประโยคในภาษาเป็นเรื่องที่สังเกตได้ ในการวิเคราะห์ภาษาจึงยึดตำแหน่งและหน้าที่ของส่วนต่าง ๆ ของภาษา ส่วนเรื่องความหมายนั้น เนื่องจากเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึคนึกคิด ประสบการณ์และอื่น ๆ อีกหลายประการของผู้พูดและผู้ฟัง การวิเคราะห์ภาษาในแนวโครงสร้างจึงไม่สนใจภาษาในด้านความหมาย เพราะถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่อาจสังเกตได้ (นาวรณ พันธุ์เมธา, ๒๕๒๖ : ๒๕)